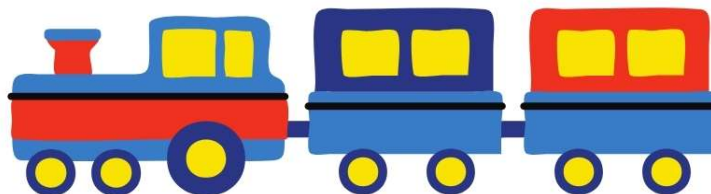

Základní škola a mateřská škola Bochoř, okres Přerov, Školní 213/13

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro předškolní vzdělávání

JEDE VLÁČEK, JEDE KRAJINOU

Motto: „S cestováním začíná dobrodružství a objevování nových světů“.

Mgr. Sylva Kostelníčková

ředitelka základní a mateřské školy

Obsah:

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

3. PEDAGOGICKÝ TÝM ŠKOLY

4. PODMÍNKY PRO REALIZACI PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Psychosociální podmínky

4.2 Spolupráce školy s rodinou

4.3 Spolupráce s dalšími institucemi

4.4 Organizace

4.5 Životospráva

4.6 Věcné podmínky

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1 Vize a cíle

5.2 Vzdělávací strategie

5.3 Proces pedagogického diagnostikování

5.4 Způsob zajištění individualizace ve vzdělávání dětí

5.5 Další formy vzdělávání

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

6.1 Integrované bloky

6.2 Projekty a programy

7. AUTOEVALUACE

7.1 Oblasti

7.2 Cíle

7.3 Kritéria

7.4 Nástroje evaluace

7.5 Termíny, odpovědnost

1. Identifikační údaje školy

Obecný název: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Motivační název: Jede vláček, jede krajinou

Název zařízení:	Základní škola a mateřská škola Bochoř
Právní forma:	příspěvková organizace
Sídlo:	Bochoř, Náves 16/47, 751 08
IČ:	709 855 37
RED IZO:	600 146 634
Datová schránka:	a32mjsx
Tel. kontakt:	733 348 164
E-mail:	zsbochor@zsbochor.cz
Internetové stránky školy:	www.zsbochor.cz
Zřizovatel:	Obecní úřad Bochoř Náves 202/41, 751 08
Ředitelka školy:	Mgr. Sylva Kostelníčková
Datum zřízení příspěvkové organizace:	01.08.2024
Číslo jednací dokumentu:	059/2025ZŠ
Platnost a účinnost:	Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání byl projednán a schválen pedagogickou radou dne 1. 9. 2025

2. Charakteristika školy

Provoz Mateřské školy Bochoř (dále jen MŠ) v této budově byl zahájen v roce 1945. Jedná se o jednopodlažní budovu v řadové zástavbě, s bohatou historií. Dříve zde sídlil obecní úřad a místní knihovna. Řada prarodičů i rodičů si tedy může vybavit vlastní prožitky a vzpomínky z doby, kdy budovu navštěvovali.

V objektu jsou dvě třídy s výhledem do ulice. Prostory tříd současně slouží v odpoledních hodinách k odpočinku dětí. V přízemí jsou šatny dětí a jídelna s výdejnou stravy, dále je zde zázemí pro personál a učitelky. Přímým vstupem na budovu navazuje rozsáhlý areál školní zahrady, který je vybaven dvěma krytými pískovišti a řadou balančních i herních prvků.

Spádovou oblastí je území obce Bochoř, maximální kapacita je 50 dětí.

Mateřská škola je dopravně dostupná, má vlastní parkovací místa před objektem. V souladu s rostoucími celospolečenskými požadavky je stav interiéru průběžně vyhodnocován a dle technických možností vylepšován.

Pro tvorbu obsahové náplně je výchozím dokumentem Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. V našem programu se s tradičními formami práce prolínají také prvky alternativních pedagogických směrů např. Zdravá škola, Začít spolu, Montessori. Centra aktivit jsou vybudována s ohledem na prostorové možnosti a jejich rozmístění je účelné, mají za cíl vést děti k radostné hře a smysluplné činnosti. Do organizace denního režimu jsou zakotvené některé aktivity a rituály např. ve formě komunikačního kruhu, pohybové a senzorické hry, společná tvorba pravidel třídy, rozšířené výukové programy a projekty.

Umístění mateřské školy v blízkosti přírodních lokalit nám otvírá možnost nabídnout dětem dostatek příležitostí k pohybovým i motorickým aktivitám. Za velmi důležité považujeme úzké propojení a soulad ve vzdělávacím záměru se základní školou, což umožní dětem klidný přechod do návazného stupně vzdělávání.

V denním režimu podporujeme zdravý způsob života dětí s ohledem na:

- respektování věkových a vývojových zvláštností
- vysokou míru individuálního přístupu
- poskytnutí dostatečného prostoru pro hru
- podporu kooperace a spolupráce.

3. Pedagogický tým školy

Řízením mateřské školy a současně i základní školy je pověřena ředitelka. Pravomoci, povinnosti a úkoly jsou vymezeny interními normami (pracovní náplň, Pracovní řád, Vnitřní řád, Organizační řád, Provozní řády atd.). Škola má vybudovaný funkční informační systém. Vedení respektuje konstruktivní názory celého týmu, čerpá z připomínek a podnětů pedagogů i provozních zaměstnanců. Ředitelka dbá na provádění pravidelného monitoringu při kontaktu se všemi zaměstnanci. V případě výskytu nedostatku se snažíme společně nalézt řešení nebo stanovit funkční postup. Organizační, provozní a ekonomické záležitosti jsou pravidelně projednávány na setkání učitelů s ředitelkou zařízení a dále na poradách. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy se opírá o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby. Učitelé se přiměřeně podílejí na přípravě a tvorbě dokumentů školy a mají dostatečnou volnost pro uplatnění vlastní kreativity při zpracování výstupních dokumentů pro svou vlastní práci (plánování v rámci třídy). Práce všech zaměstnanců je pravidelně vyhodnocována a z výsledků jsou zpracovány výstupy pro další období.

V mateřské škole pracuje tým pedagogů, kteří splňují požadovanou odbornou kvalifikaci – učitelka/učitel mateřské školy nebo asistent pedagoga. Jejich počet je daný organizací v daném školním roce.

Provozní oblast úklidu a výdeje stravy zajišťuje jedna kvalifikovaná pracovnice. Na provozním úseku v budově mateřské školy pracuje také ekonomka.

Ročním plánem dalšího vzdělávání je určen směr i cíle pro osobnostní rozvoj a odborný růst každého zaměstnance. Je realizován formou účasti na seminářích, on-line akcích a kurzech dle nabídek vzdělávacích institucí a dále samostudiem odborné literatury a časopisů.

Ke zlepšení práce přispívá i to, že si v rámci pedagogického týmu kolegové vyměňují zkušenosti a vlastní osvědčené postupy, motivují se k realizaci novinek.

Maximálně je podporována profesionalizace celého týmu v závislosti na požadavcích a změnách vývoje celé společnosti. V současné době je to zejména využití moderních technologií ve výuce, formativní přístupy, práce s dětmi se speciálně vzdělávacími potřebami. Je oceňována každá iniciativa, která souvisí se zkvalitněním vlastního vzdělávacího procesu. Specializace a zaměření jednotlivých učitelů je využívána při obohacení běžných aktivit o rozšířené programy na dané třídě.

Snahou vedení školy je vytvářet podmínky pro spoluúčast při zlepšování kvality kultury a image školy pro všechny zaměstnance, podpora psychické pohody na pracovišti.

Pedagogové

V mateřské škole pracují učitelé, kteří všichni splňují požadovanou odbornou kvalifikaci – učitel/ka mateřské školy.

K dětem uplatňují respektující přístup a zodpovídají za plánování a realizaci vzdělávání na úrovni třídy. Umožňují dětem volbu činností, respektují jejich tempo.

Podporují formativní hodnocení včetně sebehodnocení a vrstevnické zpětné vazby. Dbají na prevenci rizikového chování a vytvářejí pozitivní klima třídy i školy. Spolupracují s rodiči na společných postupech podpory dítěte v jeho výchově, vzdělávání a následného přechodu do dalšího stupně vzdělávání. Zodpovídají za plánování a realizaci vzdělávání v rámci třídy a do tohoto procesu aktivně zapojují děti. Provádí pedagogickou diagnostiku, při které zaznamenávají a následně vyhodnocují vzdělávací pokroky dětí. Výsledky pedagogické diagnostiky využívají k dalšímu plánování. Mají zpracovaný plán osobního rozvoje, zpravidla s výhledem na jeden školní rok.

Spolupráci s asistenty pedagoga koordinují tak, aby byla zajištěna individuální podpora všem dětem podle jejich potřeb.

Asistent pedagoga

doplňuje pedagogický tým a svou prací podporuje učitelky v péči o všechny děti ve skupině. Podle aktuální potřeby podporuje práci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Pomáhá vytvářet podmínky pro inkluzivní vzdělávání. Asistent pedagoga se podílí na plánování i realizaci vzdělávacích aktivit a přispívá k bezpečnému a přátelskému prostředí ve třídě.

4. Podmínky pro realizaci předškolního vzdělávání

4.1 Psychosociální podmínky

Denní režim v MŠ je nastaven tak, aby byl dostatečně flexibilní a umožnil organizaci činností v průběhu dne přizpůsobovat potřebám dětí a aktuální situaci. Snahou všech zaměstnanců školy je vytvářet pro děti takové podmínky, aby se cítily spokojeně a bezpečně. Všechny děti mají nastavena shodná práva i povinnosti. Osobní svoboda a volnost je respektována do určitých mezí, které vyplývají ze stanovených norem a pravidel školy a také třídy. Na jejich vytváření se děti spolupodílejí tak, aby byla podporována formace skupiny dobrých kamarádů. Vztahy jsou pedagogy nenásilně formovány prosociálním směrem. Péče o děti má charakter podporující aktivní spoluúčasti s převahou pozitivního hodnocení a pochvaly.

Způsoby komunikace jsou voleny tak, aby byly pro děti příjemné a pomáhaly k navázání vztahu důvěry a vzájemného respektu. Při činnostech podporujeme zdravé sebevědomí, učíme děti pracovat samostatně, spolupracovat ve skupinkách, potlačujeme nezdravou soutěživost s možností určitou činnost odmítnout a zvolit si náhradní aktivitu. V dětech rozvíjíme cit pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost a podporu. Děti si mohou přinést osobní předmět (např. plyšovou hračku), pokud to přispívá k zajištění jejich pocitu bezpečí a jistoty. V obou třídách je relaxační koutek, sloužící v případě potřeby dětem jako bezpečné zázemí a prostor pro soukromí.

4.2 Spolupráce školy s rodinou

Naším cílem je, aby veškerá společná činnost vyzněla ve prospěch rozvoje dítěte a prohloubení vzájemného výchovného působení mateřské školy a rodiny. Jako nejdůležitější vnímáme navázání vhodné míry kontaktu s každým jedním rodičem. Zaměstnanci školy přistupují k rodičům s porozuměním a respektem, chrání jejich soukromí a zachovávají diskrétnost informací, které jim byly svěřeny. Důležitá je pravidelná informovanost o dění ve škole, režimových aktivitách a doplňkových akcích. Na nástěnce v mezipatře mají rodiče pravidelně aktualizované informace o připravovaných akcích a požadavky ze strany učitelek např. na vybavení dítěte na výlet, sportovní dopoledne. Modernizován byl systém omlouvání případné nepřítomnosti, a to zakoupením licence programu i-Sophi. Jeho využívání poslouží mimo jiné vedení školy ke zjednodušení administrativních úkonů.

Máme vytvořený funkční systém pro předávání informací o průběhu adaptačního procesu, pokrocích v učení a vývoji dítěte, včetně informování o možnostech spolupráce se školským poradenským zařízením a další odbornou podporou.

Principy adaptačního procesu a postupy v projednávání doporučené podpory individuálního rozvoje dítěte jsou zpracované v příslušné dokumentaci a rodiče jsou s nimi seznámeni.

Dobrá a kvalitní práce pedagogů a dalšího personálu se odráží ve spokojenosti dětí, což je hlavním předpokladem spokojenosti rodičů.

Úrovně spolupráce:

Pravidelná komunikace

- krátké sdělení podle potřeby při předávání nebo vyzvedávání dítěte
- konzultace (rozhovory o pokrocích a potřebách dítěte)
- pravidelné informativní schůzky (zahajovací na začátku školního roku, třídní schůzky, dále dle potřeby)
- elektronická komunikace (email, aplikace i-Sophi, webové stránky mateřské školy, uzavřená skupina na facebooku – fotografie z aktivit a sdílení aktualit.

Zapojení rodičů, společné plánování

- rodičům je nabídnuta možnost zapojit se do tvorby vzdělávacího programu a tematických aktivit
- pomoc při přípravě a organizaci tradičních akcí, pořádaných ve spolupráci s týmem pedagogů základní školy a Spolku rodičů při ZŠ Bochoř
- účast na společných akcích, tvořivých dílnách

Pro děti a rodiče jsou organizovány akce:

- Bochořské strašidlo – lampionový průvod a zábavný program
- vánoční a velikonoční dílny
- hodové slavnosti
- Dětský den
- Zahradní slavnost – vítání budoucích prvňáčků;
- besídky a vystoupení

Je podporována angažovanost při hledání dalších možností využití:

- odpoledne pro maminky (rodinu)
- tvořivé odpoledne – např. zpracování keramické hlíny
- akce v rámci podpory a rozvoje environmentálního vzdělávání (např. Uklidíme Bochoř, osazování vlastních zahrad)

Poradenství a usnadnění adaptace a přechodu dítěte do ZŠ

- spolupráce při adaptaci – účast v programu adaptace pro nově přijaté děti
- přednášky a besedy s odborníky (školní zralost, lékař – pediatr, psycholog)

Podpora komunitního života a dobrovolnická činnost

- neformální setkání rodičů a pedagogů na akcích v obci – festival jídla, hodové slavnosti, vernisáže výstav, vítání občánků, Česko zpívá koledy
- sdílení zkušeností, společných zájmů
- osobní nebo materiální pomoc při akcích pořádaných mateřskou i základní školou
- otevřená možnost pro zapojení se do údržby prostředí mateřské školy

Ochota spolupracovat vyznívá převážně z profesního přístupu všech zaměstnanců školy při každodenním kontaktu s rodiči.

Odpovědnost, práva a povinnosti rodičů jsou zakotveny ve školním a vnitřním řádu školy. Máme na zřeteli, že informovanost rodičů, vzájemné poznávání a budování respektu je důležitým předpokladem dobré úrovně vzájemné komunikace a spolupráce.

Hodnocení

- pravidelné získávání zpětné vazby prostřednictvím dotazníků
- hodnocení akcí školy

4.3 Spolupráce s dalšími institucemi

Základní škola

- pravidelné setkávání s pedagogy
- návštěva první třídy
- spolupráce na přípravách akcí
- kooperace při vystoupení pro veřejnost (výstavy, hodové slavnosti, vítání občánků)
- organizace „Sportovní olympiády“ nebo „Pohádkového dopoledne“ žáky základní školy pro mladší děti v rámci oslav Dne dětí
- využívání sportovního areálu a školní zahrady při ZŠ

Veškeré tyto formy spolupráce podporují náš cíl – plynulý, přirozený a nestresující přechod dětí do základní školy. Společně s rodiči se snažíme připravit děti na tento významný krok v jejich životě.

Zřizovatel

- zajištění účasti zástupců obce při školních akcích a významných událostech
- průběžné zajišťování podmínek pro zkvalitňování provozu
- společné plánování akcí pro veřejnost

Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum

- zajištění besedy s odborníky pro rodiče i učitelky - školní zralost, prevence rizikového chování
- orientační vyšetření úrovně připravenosti předškolních dětí na vstup do základní školy
- poradenství pedagogickým pracovnícím.

Dům pro seniory

- organizace vystoupení pro seniory
- výroba drobných dáreků pro seniory.

Knihovna – dětské oddělení

- pravidelné tematické návštěvy
- prezentace výtvarných prací.

Ostatní veřejné instituce

- poznávací návštěvy se záměrem seznámit děti s činností organizačních složek státu (HZS Olomouckého kraje – územní odbor Přerov, místní jednotka dobrovolných hasičů, Policie ČR a Městská policie).

Spolupráce těmito partnery napomáhá ke zkvalitňování výchovně vzdělávací práce a rozšiřuje povědomí veřejnosti o práci naší mateřské školy.

4.4 Organizace

Výchozími právními normami jsou zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon ve znění pozdějších předpisů a vyhláška č. 14/2005Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Konkrétní podmínky dále upravují vnitřní předpisy mateřské školy, kterými jsou:

- Školní řád
- Vnitřní řád
- Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání.

Podmínky pro přijímání dětí

Do mateřské školy jsou děti přijímány v průběhu celého školního roku v závislosti na naplněnosti do maximální kapacity zpravidla od tří let věku dítěte. Děti mladší jsou přijaty výjimečně po individuálním posouzení.

Postup přijetí je následný:

- podání žádosti zákonnými zástupci
- předložení potřebných dokladů o řádném přeočkování, trvalém pobytu
- vyrozumění zákonných zástupců formou rozhodnutí o přijetí, či nepřijetí s náležitostmi dle zákona č. 500/2004 sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Termín zápisu pro následující školní rok je vyhlašován zřizovatelem a probíhá v souladu s platnou legislativou postupem výše uvedeným. Kritéria pro přijímání jsou veřejná.

Ukončení docházky do MŠ

Docházka dítěte do MŠ je ukončena na základě písemné žádosti nebo oznámení zákonného zástupce vedení školy. V dalším případě může být docházka ukončena ze strany vedení mateřské školy při porušení zásad a pravidel, která jsou specifikována ve školním řádu. Každá uvedená skutečnost musí být zaznamenána v evidenčním listu dítěte.

Rozdělení dětí do tříd a adaptační proces

Jednotlivé třídy mají kapacitu 24 dětí. Výjimku do maximálního počtu 25 dětí uděluje zřizovatel na základě návrhu ředitelky školy. Využíváme uspořádání, kdy ve třídách jsou zpravidla děti dvou až tří ročníků. Při jejich zařazování vycházíme z osvědčených poznatků. Pokud dítě v následném školním roce nesetrvává ve stejné třídě, dbáme o to, aby následný přechod do jiné třídy byl pro děti nenásilný a přirozený s dostatečnou motivační podporou. Jsou také respektovány kamarádské vztahy a citové vazby, fyziologické potřeby, specializace obsahového zaměření při projevu nadání u dítěte a v neposlední řadě je respektováno i přání rodičů. U nejmladších a nově přijatých dětí máme na zřeteli předpoklad různorodé délky adaptačního procesu. S rodiči před nástupem individuálně projednáváme možné problémy způsobené vstupem do nového prostředí při zohlednění individualit, vývojových zvláštností a potřeb. Základem při práci s dětmi je důkladné vybudování kvalitních vztahů **učitelka x dítě, učitelka x rodič**.

Adaptační proces dítěte začíná přímým vstupem dítěte do prostředí mateřské školy. Každé dítě jej prožívá jinak. Pro všechny je však určitou stresovou zátěží, se kterou se musí vyrovnat. Nezbytnými pomocníky jsou rodiče a trpěliví pedagogové. Poměrně rychle se adaptují děti s průbojnou a přátelskou povahou. Problematictější vstup mívají děti ostýchavé a nesmělé se silnou citovou vazbou na matku. U dětí, které přicházejí z prostředí nepřiměřeně úzkostného (zejména jedináčci) nebo citově nevyrovnaného trvá adaptace po dobu nejdelší.

Čeho se adaptace týká

- Dítě si musí postupně přivyknout na:
- nové prostředí (budova, zahrada, okolí MŠ)
- učitelky a ostatní zaměstnanci
- ostatní děti ve skupině
- určitý denní režim (biorytmus)
- nové hračky, didaktické pomůcky, organizace herních aktivit
- nutnost respektovat odlišné podmínky při uspokojování potřeb ve vztahu k početnosti skupiny.

Úloha rodiny při adaptaci:

Doporučujeme dítě postupně připravovat a vysvětlovat mu, proč bude do MŠ docházet. Na informativní schůzce v měsíci srpnu mají rodiče možnost dítě přivést do připravené třídy. Děti se seznámí s učitelkami, poznají své místo v šatně, vyberou si značku. Na této schůzce je dostatek prostoru k zodpovězení dotazů a objasnění nejasností. Tím je dán základ pro vzájemnou spolupráci, která je pro nás velmi důležitá. Stáváme se tak partnery, mezi nimiž panuje vzájemná důvěra, porozumění, otevřenost a vstřícnost.

Pomoc učitelky novým dětem:

- přistupuje k dětem laskavě a citlivě
- poskytuje pocit bezpečí a jistoty
- vytváří klidné a pohodové prostředí
- ke všem dětem je spravedlivá
- respektuje individuální a věkové zvláštnosti dítěte, jejich potřeby a zájmy
- uplatňuje individuální přístup
- poskytuje dětem dostatek času na zvolené herní a činnostní aktivity
- potřebná pravidla prosazuje pozvolna a důsledně.

Denní program ve třídách

Spontánní hry

Probíhají zpravidla v době scházení dětí (ráno) a rozcházení dětí (odpoledne). Děti si volí činnosti samostatně, připojí se do skupinky. Učitelka jim vytváří nabídku (omalovánka, výtvarná aktivita, rozhovor nad knihou, skládanka atp.). Hračky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samostatně vybrat. Děti jsou vedeny k dodržování pravidla, že pokud si chce vybrat další hračku, musí předchozí uklidit nebo se dohodnout s dalšími dětmi ve skupince, že ji budou ještě dále využívat.

V této režimové části je podporován rozvoj komunikativních kompetencí, samostatnosti, spolupráce a vzájemného respektu při výběru rolí.

Ranní kruh

Je zařazován každodenně a slouží k setkávání všech dětí i paní učitelky, kdy si společně povídají o prožitcích a aktuálních událostech. Děti jsou také motivovány k následujícím činnostem. Děti mají možnost společného vyřešení případného problému, sebevýjádření jednotlivce při respektování pravidla naslouchat druhému. Je také formou podpory rozvoje i regulace zdravého sebevědomí.

Pohybové aktivity

Pohybové aktivity mají různou podobu organizace i časový rozsah. Jejich zařazování přizpůsobujeme aktuálnímu stavu (počasí, projevy dětí, jejich přání). Vždy dbáme na dodržování psychohygienických zásad. Pohybové hry a cvičení realizujeme také na školní zahradě, v parku, školním hřišti a v zimním období v místní sokolovně. Při cvičení využíváme tělovýchovné nářadí a náčiní. Zařazujeme netradiční cvičení s prvky jógy, zdravotní cviky, hudebně pohybové aktivity i individuální cvičení na rozvoj pohybové koordinace.

Průběžně si mohou děti realizovat spontánní pohybové chvíle v centru pohybu např. při ranních i odpoledních hrách ve formě cvičení s hudbou, překážkové dráhy, pohybové hry s pravidly nebo při pobytu venku.

Řízené/nepřímo řízené aktivity

Probíhají zpravidla dopoledne a slouží k naplňování cílů naplánovaných paní učitelkou v příslušném vzdělávacím celku. Jsou realizovány v organizačních formách frontálních, skupinových činností nebo v kombinaci. Jejich délka není přesně vymezena a také obsahová náplň může být přizpůsobena aktuálním podmínkám, může také spontánně vzniknout nebo navázat na předchozí námětovou hru atp. Probíhají ve třídě nebo venku.

Pobyt venku

Zahrnuje také přípravu, kdy je procvičována samostatnost v sebeobsluze při oblékání dětí. Postupně si děti vštěpují zásady postupu při oblékání, zejména v zimních měsících – kalhoty, boty, svetr atd.

Pro formu pobytu venku – vycházku, je určována dvojice, která skupinu vede a další, která skupinu uzavírá. Tyto děti tak přejímají přiměřenou míru odpovědnosti při vedení ostatních. Vycházky slouží také k seznamování s pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví. Pobyt venku má danou tematiku, která může být částečně shodná s náplní daného týdne. Vítejte však každý podnět z prostředí, který dává dětem prostor pro realizaci situačního učení, pozorování. Pobyt venku probíhá formou vycházky, pobytu na školní zahradě i v přírodních lokalitách v okolí.

Prostor pro stravování, hygienu a odpočinek

Vytvářet správné stravovací a hygienické návyky a fixovat zásady správného stolování je hlavní úkolem. V rámci celého dne podporujeme návyk potřeby pravidelného dodržování pitného režimu.

Děti jsou zapojovány do přípravy svačinky, mají možnost zvolit si velikost porce a také množství ovoce nebo zeleniny. Samostatně si uklízí nádobí na určené místo. Jsou vedeny k respektování kontroly učitelkou nad množstvím jimi zkonsumovaného jídla.

Každé dítě má jinou potřebu odpočinku, proto mají zejména mladší děti možnost uchýlit se do klidného koutku ve třídě v průběhu celého dne. Pravidelný společný odpočinek je zařazován po obědě. Pro děti s kratší potřebou odpočinku jsou připraveny klidové činnosti.

Další činnosti a aktivity

V programu mateřské školy má své místo dopravní výchova a výchova k prevenci rizikového chování. Tematické bloky s touto problematikou jsou zařazovány v průběhu celého roku a také aktuálně dle potřeby. Máme zpracován „Minimální preventivní program“ i program pro aktivity v oblasti dopravní výchovy. Ve třídách je instalována interaktivní tabule, kde si děti mohou po dohodě s paní učitelkou pracovat s výukovými programy individuálně nebo ve dvojicích v dohodnutém časovém intervalu, zpravidla v průběhu spontánních her.

Organizační podmínky

MŠ je zařízení s celodenním provozem, maximální kapacitou 50 dětí. Provozní doba je stanovena v rozmezí od 6.30 do 16.00 hodin s otevřenou možností přizpůsobení stanovené doby požadavkům zákonných zástupců dětí (prodloužení odpoledního provozu).

Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů v rozsahu 2,5 hodiny denně.

Spojování tříd je maximálně omezeno a využívá se při velmi nízkém počtu dětí (vedlejší prázdniny, nenadálé události).

Denní režim:

6.30 - 8.15	scházení dětí, spontánní hry a individuální aktivity
8.15 - 9.30	ranní kruh, seznámení s plánovanou činností, pohybové hry, přesnídávka, řízené/nepřímo řízené skupinové aktivity
9.30 - 11.30	příprava, pobyt venku
11.30 - 12.00	oběd, správné návyky stolování
12.00 - 14.00	příprava na odpočinek, literární chvilka, odpočinek, klidové činnosti, hygiena
14.00 - 14.15	svačina
14.15 - 16.00	odpolední skupinové hry, individuální aktivity, rozcházení dětí

Tento režim je ohraničen rámcově, činnosti se variabilně přizpůsobují potřebám a aktuální situaci. Spojování tříd je omezeno na minimum.

4.5 Životospráva

Této oblasti je věnována velká pozornost. Intervaly mezi podávanými jídly jsou dané provozním řádem. Ke zvyšování kvality přispívá možnost pravidelných konzultací s vedoucí i zaměstnanci vývařovny.

Rodiče jsou informováni o skladbě jídelníčku a mají také příležitost vyjádřit své návrhy na změny prostřednictvím dotazníku nebo na třídních schůzkách. Průběžným vyhodnocováním připomínek chceme dosáhnout u dětí zlepšení v oblasti zdravého stravování (konzumace zeleniny, ovoce, pomazánek, ryb), a to zejména u nově přijatých dětí, které konzumaci uvedených potravin z velké části zcela odmítají. Naším záměrem je, aby se děti učily zdravému způsobu stravování, které je součástí zdravého životního stylu, staly se účastníky přípravy jídla, samozřejmě se zřetelem k věkovým i prostorovým možnostem.

Pitný režim na jednotlivých třídách je zajištěný v průběhu celého dne. Na třídách je nádoba s vodou a děti si je nalévají do označených kelímků dle potřeby. Mladším dětem pomáhá paní učitelka. Dětem je umožněn dostatečně dlouhý pobyt venku, který je tematicky zaměřen. Je zařazován

pobyt na školní zahradě dopoledne i odpoledne, vycházky do okolí mateřské školy. V jarních a letních měsících pak také delší dopolední pobyty v přírodních lokalitách obce. Časový rozsah je přizpůsobován aktuálním povětrnostním podmínkám. Ve výjimečném případě, kdy pobyt venku nemůžeme realizovat, nahrazujeme jej dostatkem pohybových aktivit a her na jednotlivých třídách, pro které máme dostatečné vybavení tělovýchovnými pomůckami. Odpolední odpočinek je zařazován v závislosti na věkových zvláštностech a individuálních potřebách. Odpočinek vyplňujeme četbou pohádek a tematických příběhů, poslechem relaxační hudby. U dětí jsou součástí programu klidové skupinové nebo individuální činnosti. Děti se postupně navykají na nutnost respektovat potřeby svých kamarádů, tj. dodržovat pravidla klidné komunikace a tiché hry při spánku ostatních dětí.

Rodičům je poskytnuta dostatečná tolerance přivádění i vyzvedávání dětí při respektování pravidel bezpečnosti. V případě potřeby mají děti možnost relaxace v klidných koutcích třídy. Samozřejmostí je jejich volba zapojit se do řízené činnosti nebo volit aktivitu jinou dle nabídky. Dbáme na vyvážené střídání řízených a spontánních aktivit s dostatkem pohybu a pobytu venku.

4.6 Věcné podmínky

Základem pro naplňování našeho programového zaměření je zajištění dobrých materiálně technických podmínek. Aktuální stav vybavení lze vyhodnotit jako dostačující. K dosažení úplného souladu s nastavenými záměry je však potřeba průběžně doplňovat, vyhledávat funkční i variabilní možnosti v uspořádání interiéru třídy i dalších prostor.

Obě třídy se nacházejí v I. poschodí. Díky jejich propojení se otvírá možnost vzájemné spolupráce a komunikace dětí i pedagogů. Děti si při scházení, po dohodě s paní učitelkou, mohou podle zájmu zvolit aktivitu, která právě probíhá ve vedlejší třídě. To je přínosné i pro následný průběh adaptace na nové prostředí při možném přechodu v následném období (v případě, že věkové složení třídy je homogenní).

Vybavení nábytkem je částečně variabilní. U jeho rozmístění dbáme o maximální využitelnost. Hračky a učební pomůcky jsou postupně doplňovány tak, aby plně respektovaly cíle vzdělávání a podmínky pro rozvoj osobnosti dítěte. Jsou přístupné tak, aby si je děti mohly samy brát a ukládat je. Pravidelně je vyhodnocována jejich účelné využívání a jsou obměňovány tak, aby podporovaly možnost rozmanitosti činností.

Vybavenost zařízení sportovním náradím a náčiním, hudebními nástroji, výtvarným materiálem a elektronikou je dostatečná. V jedné třídě mají děti možnost využít výukové programy při práci na interaktivní tabuli.

Hygienické zázemí, včetně sprchového koutu, je společné pro obě třídy. Prostory jsou uzpůsobeny potřebám pro stanovený počet dětí a odpovídají hygienickým normám.

Pro zvýšení kvality hygienických podmínek jsou nově nainstalovány jednotky pro regulaci teploty vzduchu. Větrání místností se provádí dle aktuálních potřeb, pravidelně před zvýšenou pohybovou aktivitou a spánkem.

V přízemí budovy se nachází přípravná strava a jídelna. Jejich vybavení je standardní s otevřenou možností dalšího vylepšení technického i estetického charakteru. Výdejna stravy je vybavena technickým zařízením v souladu s danými normami.

Vstupní prostory ústí do šaten dětí i pedagogů. Je zde i provozní zázemí pro ekonomickou pracovníci a úložný prostor pomůcek a části pedagogické literatury.

Vstupní prostory, schodiště i plocha mezipatra slouží k tematické výzdobě, k prezentaci prací dětí i jako centrum informačního systému pro rodiče.

Školní zahradu lze vyzvednout jako velmi atraktivní nejen pro úroveň vybavenosti, ale i pro velkou rozlohu a propojení s přírodním okolím. Prostor, který navazuje na budovu je vydlážděný a lze jej využívat k relaxačním pohybovým aktivitám za nepříznivých povětrnostních podmínek. K dalšímu vybavení patří zastřešené pískoviště a další atrakce (průlezky, houpačky, lavičky, balanční prvek). Zatrávněná část se stromy může sloužit především pro aktivity spojené s pozorováním živočichů a bádáním.

Jelikož zřizovatel zařadil do realizačního plánu výstavby vybudování nového předškolního zařízení, není z tohoto důvodu ekonomicky výhodné plánovat rozsáhlejší investice do úprav v budově ani na zahradě. Zjištěné nedostatky v podobě chybějícího prostoru pro realizaci některých doplňkových aktivit řeší vedení školy provizorně např. využitím prostor základní školy (keramická dílna) a místní sportovní haly. V případě zjištění nepříznivého stavu podmínek se uvedeným problémem vždy aktuálně zabýváme a hledáme přijatelné řešení.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Základním dokumentem, ze kterého vychází náš Školní vzdělávací program „Jede vláček, jede krajinou“, je Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (RVP PV). Podle potřeb mateřské školy může být aktualizován, doplňován a upravován. Vytváříme soustavu vzájemně se ovlivňujících a propojených tematických okruhů, s přihlédnutím na věkové a individuální možnosti i schopnosti dětí. Následné plánování na úrovni třídy respektuje podmínky tvořivé improvizace s možností pružně reagovat na okamžitou situaci. Vzdělávací nabídka je připravována tak, aby vyhovovala individuálním potřebám a možnostem dětí a byla všestranně orientovaná. Snahou je poskytnout dětem kvalitní vzdělávání a péči v prostředí, které je podnětné, bezpečné a podporující pro všechny děti.

Naším cílem je vést děti k vnímání okolního prostředí, živé a neživé přírody všemi smysly. Dětem nabízíme činnosti, při kterých v nich probouzíme zájem přírodu, poznávání a zkoumání prostřednictvím vlastního prožitku a zkušenosti.

5.1 Vize a cíle vzdělávacího programu

Vycházíme z poznatků, že první roky v životě dětí jsou velmi senzitivní. Vše, co dítě v tomto věku prožije, a ze svého okolního světa převezme, je trvalé. Smysluplné prožitky z tohoto období mají význam pro jeho další rozvoj. Naší snahou je působit nejen na děti samotné, ale také navázat vztah úzké sounáležitosti s rodinou. Dětem vytváříme takové podmínky, abychom je motivovaly k dalšímu poznávání a učení. Usilujeme, aby před vstupem do základní školy dosáhly optimálního osobního rozvoje a přechod do dalšího stupně vzdělávání byl pro ně přirozeným.

Děti vedeme k:

- **porozumění druhým** (chápat a naslouchat potřebám druhého)
- **aktivnímu přístupu k životu** (zapojovat se do společných činností)
- **soudržnosti s kolektivem** (být přátelský, učit se laskavosti)
- **toleranci k ostatním** (naslouchat druhým a snažit se je pochopit)
- **estetickému cítění** (vnímat prostředí, hodnoty)
- **lásce k přírodě** (poznávat přírodu a podílet se na její ochraně)
- **kamarádství** (navazovat kladné vztahy a rozvíjet je)
- **asertivně** (dokázat ve slušnosti projevit svůj názor)

5. 2 Vzdělávací strategie

K dosažení cílů předškolního vzdělávání využíváme vzdělávací strategie, které v plné míře respektují vývojová specifika každého jedince a různorodé způsoby učení, jejich individuální dispozice, potřeby a zájmy. Předškolní období je charakteristické rychlým rozvojem kognitivních, emocionálních a sociálních schopností, a proto volíme vzdělávací strategie podporující vyvážený rozvoj všech stránek dětské osobnosti, aktivní učení, zvědavost a kooperaci.

Prožitkové učení umožňuje dětem učit se prostřednictvím přímých prožitků v autentických nebo reálném životem inspirovaných situacích, podporuje jejich zvědavost a aktivitu.

Kooperativní učení je založené na spolupráci dětí poskytuje prostor pro vyjádření individuálních dispozic a umožňuje rozvoj v souladu s nimi. Situační učení využívá reálné situace ke zlepšení porozumění světu a dění v něm.

Sociální učení je zásadním nástrojem socializace, při kterém si děti osvojují komplexní způsoby chování a jednání prostřednictvím sociálního posilování, nápodoby a identifikace.

Vedle spontánních činností a her nabízíme dětem vzdělávací aktivity, které připravuje pedagog. Při nich uplatňujeme různé organizační formy vzdělávání – skupinové, individuální a hromadné (frontální). Skupinová forma vzdělávání založená na kooperativním učení je jednou z důležitých vzdělávacích strategií, které podporují celkový rozvoj dětí a připravují je na budoucí vzdělávání.

V denním programu kombinujeme:

- **hru** – přirozený způsob učení (tzv. spontánní učení), vede k naplňování individualizovaného vzdělávání, podporuje rozvoj fantazie, kreativity, dává prostor k získávání sociálních dovedností
- **nepřímo řízené činnosti** – samostatná činnost dle výběru dítěte z nabídky bez vedení učitelkou
- **řízené činnosti** – činnosti pod přímým vedením učitelkou, děti jsou dostatečně motivovány a učitelky regulují průběh činnosti
- **pozorování a experimentování** – podporuje přirozenou zvědavost dětí a rozvíjí jejich schopnost samostatně objevovat a chápat svět kolem nich
- **sociální učení** – rozvoj schopnosti spolupracovat, respektovat druhé, vyjednávat a řešit konflikty
- **řízené rozhovory** – umožňuje pedagogům vést děti k rozvoji jejich komunikačních dovedností a podporuje jejich schopnost vyjadřovat své myšlenky a názory, děti jsou vnímány jako partneři při řešení problémů, dohod, pravidel

- **relaxační aktivity** – pomáhají dětem zvládat stres a napětí, podporují jejich duševní pohodu a přispívají k celkovému rozvoji jejich osobnosti
- **výtvarné, hudební, pohybové a dramatické činnosti** – podpora kreativity, volné tvoření, vyjádření myšlenek, komunikačních dovedností prostřednictvím hraní rolí a simulací různých situací
- **námětové hry** – rozvoj představivosti, sociálních dovedností a kreativity prostřednictvím spontánního hraní a interakce s vrstevníky
- **pobyt v přírodě, environmentální vzdělávání** – pravidelný pobyt venku, naplněný zkoumáním, objevováním, pozorováním a také aktivitami, podporujícími rozvoj pohybových dovedností a fyzické zdatnosti
- **sportovní aktivity a pohybové hry** – jsou velice důležité pro zdraví a harmonický vývoj dítěte a jsou v různých formách zařazovány do každodenní vzdělávací nabídky. Mají podobu pohybové hry s pravidly, cvičení s pomůckami, překážkové dráhy, míčové hry atp.

Rozvíjení základních gramotností

Matematická gramotnost

Rozvíjíme logické myšlení a úsudek, prostorovou představivost a orientaci v prostoru. Vytváříme prvotní představu o čísle a seznamujeme se se základními matematickými pojmy. To vše prostřednictvím herních a manipulačních činností v oblastech:

- třídění předmětů do skupin podle daného pravidla
- porovnávání, řazení
- prostorové orientace (pojmy - před, za, pod, vedle, nahoře, dole, vpravo, vlevo...)
- rozvoje zrakového vnímání - postřehování
- pojmů více, méně, stejně, přidej, uber
- představy o čísle a množství – přiřazování prvků podle grafického vyjádření počtu (tečky)
- rozlišování a pojmenování základních geometrických tvarů
- základní orientace v čase (dny v týdnu, části dne, den a noc, roční doby)
- cvičení paměti

Čtenářská gramotnost

Zaměřujeme se na rozvíjení slovní zásoby a vytváření správné gramatické stavby a plynulosti při vyjadřování. Současně sledujeme a podle potřeby se snažíme usměrňovat neverbální součásti řečového projevu – správné dýchání, gesta, mimiku. Děti si osvojují pravidla recitace, rytmizují říkadla, učí se soustředěnému poslechu při předčítání.

- přiměřené tempo a hlasitost řečového projevu
- podpora rozšiřování aktivní i pasivní slovní zásoby
- rozvoj komunikativní dovednosti při různých činnostech spontánních i řízených (rozvoj dialogu mezi dětmi i dospělými)
- porozumění běžným pokynům
- zvládání běžné dorozumívací situace – zeptat se, odpovědět na otázku, vyřídit jednoduchý vzkaz bez ostychu
- pochopení předčítaného textu (ověření po soustředěném poslechu pohádky, příběhu, vyprávění)
- postupný nácvik reprodukce jednoduché pohádky, příběhu s dopomocí
- podněcování rozvoje představivosti a fantazie,
- odhalování podstatných informací
- nadřazené a podřazené pojmy
- rozvoj sluchové analýzy a syntézy
- sestavení děje, příběhu podle časové posloupnosti
- učíme se pravidla popisu dějového obrázku
- budování vztahu ke knihám

Pro kvalitní zvládnutí čtení a psaní v prvním ročníku základní školy je důležitý rozvoj zrakové a sluchové percepce.

a) zraková percepce

➤ vyhledává shody a rozdíly	➤ zacílí na zrakový podnět
➤ všímá si detailů	➤ skládá obrázek z částí - s předlohou i bez předlohy
➤ posiluje pravo-levou orientaci	➤ zapamatuje si více obrázků, předmětů a jejich pozici
➤ rozvíjí schopnost rozlišit figuru na pozadí	➤ v daném uspořádání

b) sluchová percepce

- trénink cíleného naslouchání
- lokalizace zvuku – odkud přichází
- shody a rozdíly ve slyšeném podnětu
- správná reakce na signál podle určeného charakteru
- sluchová analýza a syntéza (rozklad na slabiky)
- určování počtu slabik
- dlouhé a krátké slovo
- určování první a poslední hlásky ve slovech (nejdříve souhlásky a poté samohlásky)
- hláskování
- sluchová paměť
- vnímání rytmu a melodie

5.3 Nastavení procesu pedagogického diagnostikování

Základem diagnostiky je projevit o dítě upřímný zájem a sledovat průběžně, systematicky a dlouhodobě jeho pokroky.

Oblasti pro hodnocení:

- sociální interakce
- kognitivní schopnosti
- motorické dovednosti
- emoční inteligence

Formy diagnostikování:

- pozorování dětí v přirozeném prostředí
- individuální rozhovory a aktivity
- práce s diagnostickými nástroji (předem připravené záznamové archy, dotazníky nebo testy a diagnostické portfolio)

Klíčovou roli při diagnostikování má hra. Celý proces je zpravidla realizován formou zábavných úloh. Učitelka děti sleduje v herním procesu a vyhodnocuje počáteční stav, který zaznamenává. Dále pak provádí záznamy o každém dítěti podle situace v daných intervalech.

Pro běžný záznam slouží sešit, kde učitelka stručně zaznamenává své poznatky z pozorování z oblasti sebeobsluhy, sociální interakce (spolupráce, budování přátelských vazeb), osobního pokroku (samostatnost, sebevědomí, získávání dovedností).

Další prostředky:

Portfolio – soubor materiálů, které jsou nejen shromažďovány, ale dále se s nimi pracuje. Jsou tříděny, hodnoceny, sdíleny a prezentovány. Každý záznam je označen datem vzniku, případně doplněn krátkým komentářem. Děti mají možnost podílet se na výběru výtvorů, které budou mít do svého portfolia vloženy.

Portfolio obsahuje:

- záznamy o fyziologickém vývoji
- pracovní listy
- vývoj kresby a grafomotoriky
- výtvarné práce
- fotogalerie
- dotazník

Spolupráce s rodiči – rozhovory, sdílení fotografií, předmětů ze společných aktivit dětí a rodiny, dotazníky

Rituály

- komunikační kruh – denní rituál, který slouží především pro sdílení prožitků, rozvoj komunikativních a vyjadřovacích schopností, motivaci na činnosti, koncentraci pozornosti, respektování druhého
- hodnocení v závěru týdne – povídání o činnostech a průběhu aktivit v uplynulém týdnu, hodnocení, co se podařilo, co nového jsme se naučili, dověděli

OBLASTI HODNOCENÍ	MOŽNOSTI AKTIVIT
sociální dovednosti	hry v kolektivu, sdílení hraček, účast na akcích, výukových programech
kognitivní dovednosti	paměťové hry, čtení příběhů, praktické zkušenosti - pokusy, logické hry
motorické dovednosti	výtvarné, pracovní a pohybové aktivity
emoční inteligence	diskuse o pocitech, dramatizace, etudy s „oživlými“ předměty

Všechny materiály a záznamy jsou východiskem pro plánování cesty dalšího rozvoje s ohledem na individuální rozvoj.

5.4 Způsob zajištění individualizace ve vzdělávání dětí

Individualizace vyžaduje, aby pedagog rozlišoval nároky na jednotlivé děti a bral v úvahu různou úroveň jejich předpokladů. Cíle individualizace vycházejí od dítěte a jsou zaměřeny k celé jeho osobnosti. Je třeba si uvědomit jedinečnost každého dítěte s vlastním stylem učení, temperamentem, potřebami a zájmy i charakteristickou strukturou inteligence, vloh.

Předpokladem k zajištění individualizovaného vzdělávání je plánování bohaté nabídky činností. Děti pak mají možnost si mezi nimi vybrat ty, které odpovídají jejich zájmům a schopnostem.

Metody a strategie:

- vzdělávání se realizuje průběžně ve všech situacích, ke kterým v průběhu pobytu dítěte ve škole dochází
- dítě se učí především na základě své interakce s okolím a svou vlastní spontánní činností
- metoda prožitkového učení je založena na přímých prožitcích a vychází ze samostatné činnosti, individuální volby, zvědavosti a potřeby objevovat.

Individualizací rozumíme:

- pozorování dětí při všech činnostech a následné vedení záznamů
- spolupráci s rodiči dítěte za účelem spolupodílení se na plánování dalšího vývoje
- dobrou znalost věkových a individuálních zvláštností
- pečlivé plánování
- respektování nápadů a názorů dětí
- povzbuzování dětí k samostatnému řešení problémů
- kladení otázek, které vedou k samostatnému myšlení a nalézání řešení
- začleňování dětí do příprav a realizace činností
- umožnění dítěti rozhodnout si o volbě činnosti
- příprava prostředí s dostatkem podnětů k rozvoji všech typů inteligence (verbální, logicko-matematická, prostorová, hudební, tělesně kinestetická, interpersonální, přírodní)
- využívání dosavadních zkušeností a vědomostí u každého jedince
- analýza průběhu učení/rozvoje dítěte a jeho výsledků

Individualizovaným přístupem zajišťujeme, že každé dítě má možnost plně rozvíjet svůj potenciál, překonávat případné obtíže a cítit se v naší škole podporováno a přijímáno.

5.5 Další formy vzdělávání

Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Za mimořádně nadané dítě se považuje především to, které při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Při vyhodnocování úrovně jeho schopností učitelka spolupracuje s rodiči a odborníky.

Další práce s tímto dítětem pak vychází z doporučení školského poradenského zařízení. Veškeré vzdělávací působení pak probíhá takovým způsobem, aby docházelo ke stimulaci a rozvoji potenciálu včetně různých druhů nadání. Obsah a podmínky jsou průběžně vyhodnocovány a podle potřeby doplňovány.

Vzdělávání mimořádně nadaného dítěte se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školního vzdělávacího programu, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření, vyjádření zákonného zástupce dítěte i dítěte samotného.

Na základě identifikace mimořádného nadání tento plán zahrnuje rozšíření vzdělávacího obsahu, projektovou výuku, případně práci ve skupině starších dětí, což podporuje sociální i intelektuální rozvoj.

Vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami

Vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami je prováděno v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Dítětem se speciálně vzdělávacími potřebami je dle školského zákona dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností, k uplatnění nebo k užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Podpůrným opatřením se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte.

Naše mateřská škola usiluje o uspokojování potřeb všech dětí a zajištění optimálních podmínek pro jejich dosažitelný rozvoj. Na základě diagnostiky pro vyhodnocování úrovně pokroku každého dítěte je v případě potřeby vypracován plán pedagogické podpory, který obsahuje konkrétní cíle, metody a aktivity odpovídající potřebám dítěte. Po uplynutí doby jeho realizace je posouzen jeho přínos a případně navržen další

postup v podobě odborného vyšetření. U dětí s podpůrným opatřením se vytváří individuální vzdělávací plán (dále IVP), zajišťují se materiální i personální podmínky vzdělávání. S postupy jsou seznámeni všichni zaměstnanci, kteří s dítětem pracují.

Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními:

- zajištění podmínek v souladu s individuálními potřebami dítěte
- realizace stanovených podpůrných opatření
- spolupráce se zákonnými zástupci dítěte
- úprava počtu dětí v dané třídě a přítomnost asistenta pedagoga v rozsahu dle stupně podpůrného opatření.

Jazyková podpora dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka a pro děti s odlišným mateřským jazykem

Děti, které pocházejí z odlišného jazykového nebo kulturního prostředí potřebují vyšší míru podpory při osvojování českého jazyka a současně v oblasti základů sociokulturních kompetencí. Při společných aktivitách je třeba dbát na specifika dětí cizinců, upravit didaktické postupy a tím cíleně podporovat osvojování českého jazyka.

Zásady práce učitelky:

- mluví pomalu a zřetelně
- k individuálnímu rozhovoru navozuje témata, dítěti blízká
- instrukce jsou jednoduché, sdělovány postupně
- kladené otázky mají jednoduchou odpověď a dítě má dostatek prostoru na formulaci odpovědi
- využívá neverbální prostředky komunikace
- sdělení podle možnosti vizualizuje – obrázky, předměty
- seznamuje dítě s jazykem, ale také s českou historií a kulturou

Individuální nebo skupinová jazyková příprava se odvíjí od počtu dětí a jejich jazykové úrovně a její průběh a podmínky budou dále specifikovány dle dokumentu Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Cíle a záměry předškolního vzdělávání lze částečně využívat také pro děti mladší tří let, kdy je třeba respektovat zvláštnosti jejich vývoje v oblasti tělesné, emocionální, psychické i mentální. U dvouletých dětí převažuje egocentrické vymezení vůči ostatním, projevují velkou touhu po objevování a zkoumání světa všemi smysly, žijí přítomností a situacemi, které je naplňují. Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu.

Zvláštnosti dítěte ve věku dvou let:

- krátkodobá pozornost, vyžadující časté střídání činností
- potřeba dostatku prostoru pro volnou hru
- učení nápodobou a vlastním prožitkem
- nutnost častého opakování činností
- postupné osvojování návyků a sebe-obslužných dovedností
- silná vazba na dospělou osobu
- role učitelky jako zástupce rodiny – opora v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Vlastní podmínky pro vzdělávání dvouletých dětí:

- mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami – stálý a pravidelný režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, více individuální péče a srozumitelná pravidla
- učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá
- nabídka dostatečného množství vhodných hraček a pomůcek
- prostředí zajišťující bezpečnost při volném pohybu dětí
- naplnění průběžné potřeby odpočinku
- dostačující hygienické zázemí – nočníky, místo na náhradní prádlo
- vyhovující režim dne (doba na stravování, odpočinek)
- spolupráce s rodinou a oboustranná důvěra

Individuální vzdělávání

Je uskutečňováno dle § 34b zákona č. 561/2004Sb, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Pokud si zákonný zástupce zvolí tuto formu vzdělávání na převážnou část školního roku, je povinen tuto skutečnost oznámit ředitelce školy nejpozději tři měsíce před začátkem následného školního roku.

Mateřská škola ověří u dítěte úroveň očekávaných výsledků učení v jednotlivých oblastech a na základě zjištění doporučí zákonnému zástupci oblasti, ve kterých má být dítě dále rozvíjeno.

Ověření je stanoveno na první středu v měsíci listopadu a první středu v měsíci květnu v čase od 9:00 do 11:30 hodin v budově mateřské školy. Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte, případně si dohodnout náhradní termín.

Hlavními nástroji k ověřování jsou rozhovor s dítětem a pozorování při činnosti. Rozhovor má strukturu směřující k výstupům v jednotlivých oblastech RVP PV ve formě otevřených otázek činnostního charakteru. Lze také využít obsahu portfolia, pokud jej zákonný zástupce s dítětem průběžně tvoří. Pro pozorování při spontánní nebo zadané činnosti je vytvořena cílená nabídka knih, her, učebních pomůcek a dalšího didaktického materiálu vhodného k ověřování očekávaných výsledků vzdělávání. Podle jeho vlastního výběru pak lze sledovat preference dítěte, jeho schopnosti a dovednosti. Také rozhovor se zákonným zástupcem, který má ucelené informace o průběhu individuálního vzdělávání, je velmi cenným podkladem.

Může být také připravena prohlídka mateřské školy, při které lze sledovat společenské návyky a samostatnost dítěte, sebeobsluhu. Po dohodě s rodiči může dítě využít nabídku vzdělávacích a kulturních programů pořádaných mateřskou školou.

Distanční vzdělávání

Pokud z důvodu krizového opatření, vyhlášeného dle krizového zákona nebo z důvodu jiného mimořádného opatření, případně z důvodu nařízení karantény, není možná osobní přítomnost dětí ve třídě, pro které je předškolní vzdělávání povinné, poskytuje se dotčeným dětem vzdělávání distančním způsobem. Vzdělávání je poskytováno v míře odpovídající okolnostem v souladu s příslušnými dokumenty pro předškolní vzdělávání. Pro ostatní děti platí distanční vzdělávání v rozsahu dobrovolného zapojení ve spolupráci s rodinou, s přihlédnutím k individuálním možnostem a podmínkám.

V distančním vzdělávání je třeba zajistit optimální způsob komunikace mezi školou a zákonným zástupcem.

Způsoby komunikace:

- telefonicky
- písemnou formou
- elektronicky na uvedené emailové adrese
- iSopfi systém

Úkoly k vypracování budou zasílány elektronicky 2x týdně včetně pokynů k vypracování. V tištěné podobě budou k dispozici u vstupu do mateřské školy v předem stanoveném časovém harmonogramu. Pedagogové mateřské školy budou vyžadovat zpětnou vazbu splněných úkolů a dalších činností předem dohodnutým způsobem (elektronicky, osobním předáním na určené místo). Způsob poskytování vzdělávání a hodnocení výsledků vzdělávání distančním způsobem přizpůsobí mateřská škola individuálním podmínkám každého dítěte.

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je rozdělen do pěti integrovaných bloků (IB). Každý z nich má svůj záměr a inspirativní nabídku okruhů poznatků podle vzdělávacích oblastí ***Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě, ten druhý a společnost, Dítě a svět a klíčových kompetencí k učení, komunikační, k občanství a udržitelnosti, osobnostní a sociální, podnikavosti a pracovní, k řešení problémů, kulturní, digitální.*** Tyto jsou závazné pro tvorbu vzdělávacího programu mateřské školy, ale zároveň poskytují dostatečný prostor pro volbu různých vzdělávacích celků na úrovni třídy. Okruhy integrovaných bloků jsou koncipovány otevřeně, aby je mohl pedagog upravit podle potřebám konkrétní skupiny dětí v daném školním roce. Při tvorbě vzdělávacích celků bere pedagog v úvahu zejména věk dětí, jejich aktuální zájmy i plány rozvoje, vypracované na základě pedagogické evaluace. Jednotlivé části IB se mohou dle potřeby vzájemně kombinovat podle charakteru a záměru vzdělávacích aktivit ve stanoveném období. Každá z aktivit se může objevovat v jednoduchých variantách a během každého dne se vzdělávací obsah zpravidla dotýká všech vzdělávacích oblastí uvedených v RVP PV.

6.1 Integrované bloky

INTEGROVANÝ BLOK (IB) ČLOVÍČKOV

Charakteristika IB:

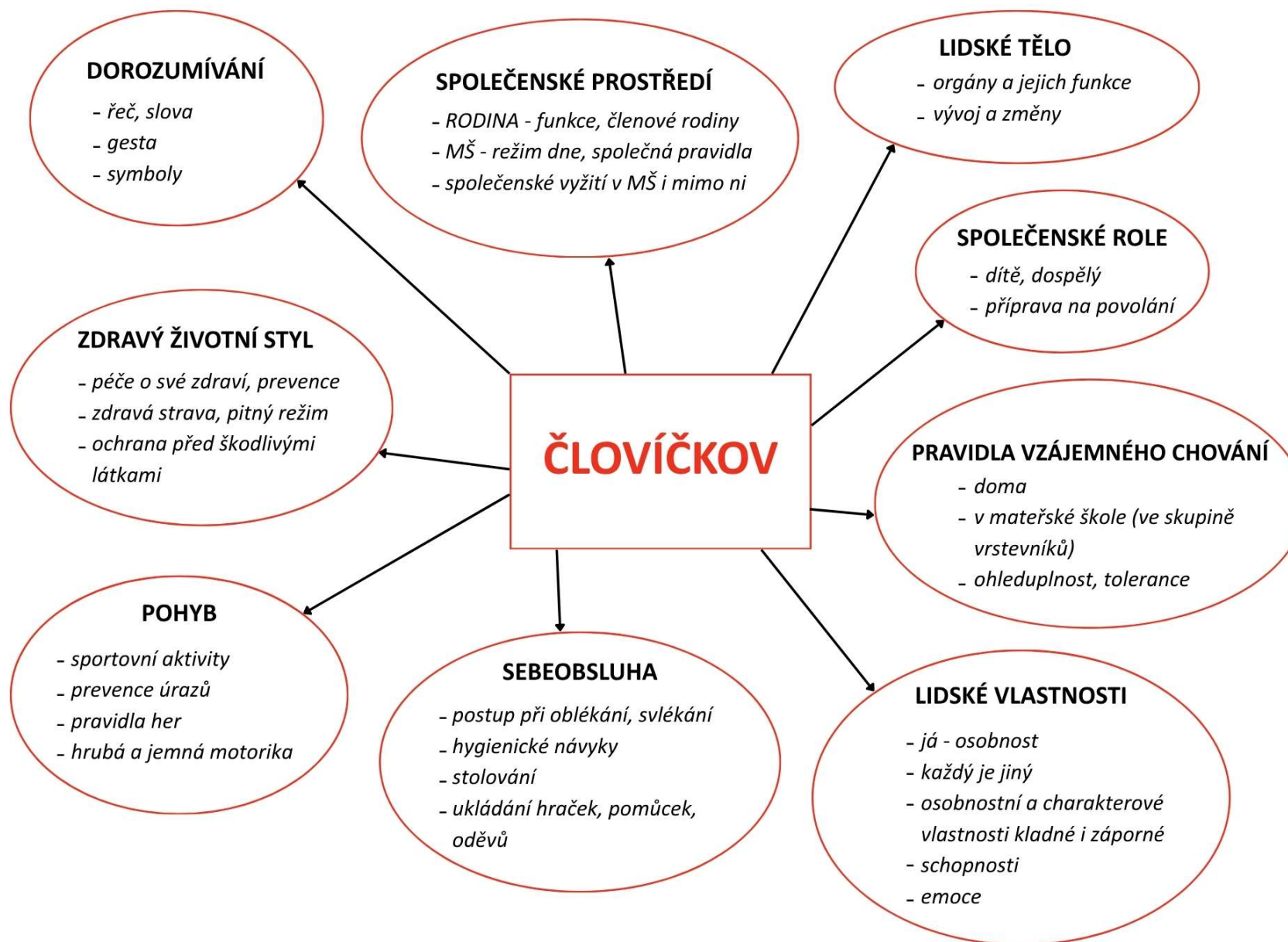
Integrovaný blok „ČLOVÍČKOV“ je odrazem adaptačního období nejen u dětí nově přichozích, ale i dětí, které se do mateřské školy vrací po prázdninách a seznamují se s novým prostředím. Všechny jsou vedeny k osvojování pravidel vzájemného chování i společenských, ohleduplnosti a toleranci. Je podporováno respektování osobnostní jedinečnosti a získávání zdvořilostních návyků.

Prostřednictvím různorodých činností jsou děti podněcovány k uvědomění si nutnosti péče o své tělo a zdravému životnímu stylu, ke zvládnutí základů hygieny, sebeobsluhy i stolování. To vše v úzké spolupráci s rodiči.

V denním režimu jsou pravidelně zařazovány aktivity podporující získávání pohybových dovedností, zvyšování fyzické zdatnosti, cvičení hrubé a jemné motoriky. Nedílnou součástí herních aktivit je zajištění podmínek pro rozvoj komunikativních kompetencí a soužití ve skupině vrstevníků i dospělých.

Děti se postupně učí rozlišovat dopad kladného a záporného chování a jednání, přijímat svou roli ve skupině vrstevníků a později také v širším kontextu celého společenství. Seznamují se s různorodým prostředím mimo rodinu a mateřskou školu.

Obecné okruhy vzdělávacích oblastí:

Dítě a jeho tělo: lidské tělo, biologické potřeby, pohybové dovednosti a koordinace, motorika, grafomotorika, sebeobsluha, samostatnost, hygienické návyky, péče o zdraví.

Dítě a jeho psychika: pocity, emoce, citové vazby, vlastní chování a jednání, řeč – prostředek dorozumívání.

Dítě, ten druhý a společnost: adaptace, sociální role, pravidla vzájemného soužití, řešení konfliktů.

Dítě a svět: prostředí mateřské školy, osobní bezpečnost.

Očekávané výsledky učení vzdělávacích oblastí:

- Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce (TSB 001)
- Zachovává správné držení těla (TSB 002)
- Naplňuje své biologické potřeby (TSB 004)
- Zvládá základní pohybové dovednosti (PHJ 001)
- Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost (PHJ 002)
- Koordinuje pohyby těla, ruky, oka (PHJ 003)
- Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel (PHJ 004)
- Zvládá základy grafomotoriky (PHJ 005)
- Vyhledává příležitosti k pohybu (PHJ 008)
- Zvládá sebeobsluhu (PZI 001)
- Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem (PZI 003)
- Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost (FZD 001)
- Překonává fyzické překážky (FZD 02)
- Má osvojené základní hygienické návyky (OZD 001)
- Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí (OZD 002)
- Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky (OZD 003)
- Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory (SAE 001)
- Orientuje se v základních emocích a pocitech (SAE 002)

- Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým i cizím osobám (SAE 003)
- Navazuje a rozvíjí citové vazby (SAE 004)
- Přijímá a vyjadřuje pozitivní ocenění (SAE 005)
- Vyrovnává se s neúspěchem (SAE 006)
- Rozlišuje příčinu, důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu (MOP 005)
- Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo i intonaci řeči (JAR 001)
- Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty (JAR 003)
- Formuluje instrukce a předává je ostatním (JAR 009)
- Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci (PDO 005)
- Poradí si v nové situaci (ASO 001)
- Začlení se do skupiny (ASO 002)
- Přijímá různé sociální role (ASO 003)
- Ovlivňuje směřování společné činnosti (ASO 004)
- Navazuje a udržuje dětská přátelství (ASO 005)
- Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi (ZEH 001)
- Zachází šetrně s hračkami, věcmi a vnímá jejich hodnotu (ZEH 002)
- Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití (ZEH 003)
- Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých (ZEH 004)
- Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou (ZEH 005)
- Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci (PSP 001)
- Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích (BCH 001)
- Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout (BCH 002)

Očekávané výsledky učení – klíčové kompetence

- KKO 001 – Vyjadřuje se různými způsoby.
- KKO 005 – Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace.
- KOB 004 – Přispívá k fungování společenství v mateřské škole.
- KOB 005 – Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých.
- KOB 006 – Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat.
- KPS 001 – Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování a komunikaci.
- KPS 002 – Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého
- KPS 006 – Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým.
- KPS 007 – Rozlišuje vhodné a nevhodné chování.
- KPS 008 – Chová se v souladu se základními společenskými pravidly.
- KPR 007 – Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi.
- KPR 008 – Spolupodílí se na společných rozhodnutích.
- KPR 009 – Oceňuje práci a úsilí druhých.
- KRP 002 – Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozích zkušeností.

INTEGROVANÝ BLOK (IB) VĚCI KOLEM NÁS

Charakteristika IB:

Integrovaný blok „VĚCI KOLEM NÁS“ je zaměřen na přirozené seznamování dětí s okolním světem, zejména s předměty a materiály, které děti každodenně obklopují. Cílem je probudit v dětech zájem o věci, které používají doma, ve školce i venku, a porozumět jejich účelu, vlastnostem a způsobům využití. Vede děti k uvědomování si vztahu mezi člověkem a věcmi – jak se o ně starat, jak je chránit nebo recyklovat.

Děti se učí rozlišovat přírodní a umělé materiály a poznávají jednoduché technické principy (např. jak fungují některé běžné předměty). Důraz je kladen na praktické činnosti, pozorování, manipulaci a zkoumání věcí. Děti jsou vedeny k tomu, aby si kladly otázky, zkoušely, experimentovaly a hledaly souvislosti mezi tím, co znají a co nového objevují. Učí se vážit si věcí a zacházet s nimi ohleduplně, rozvíjejí jemnou motoriku, fantazii, schopnost spolupráce i komunikace.

Témata tohoto bloku podporují rozvoj myšlení, logiky, slovní zásoby, tvořivosti i zvědavosti. Do bloku jsou integrovány prvky z oblastí poznávací, jazykové, estetické, pohybové i sociálně-emocionální.

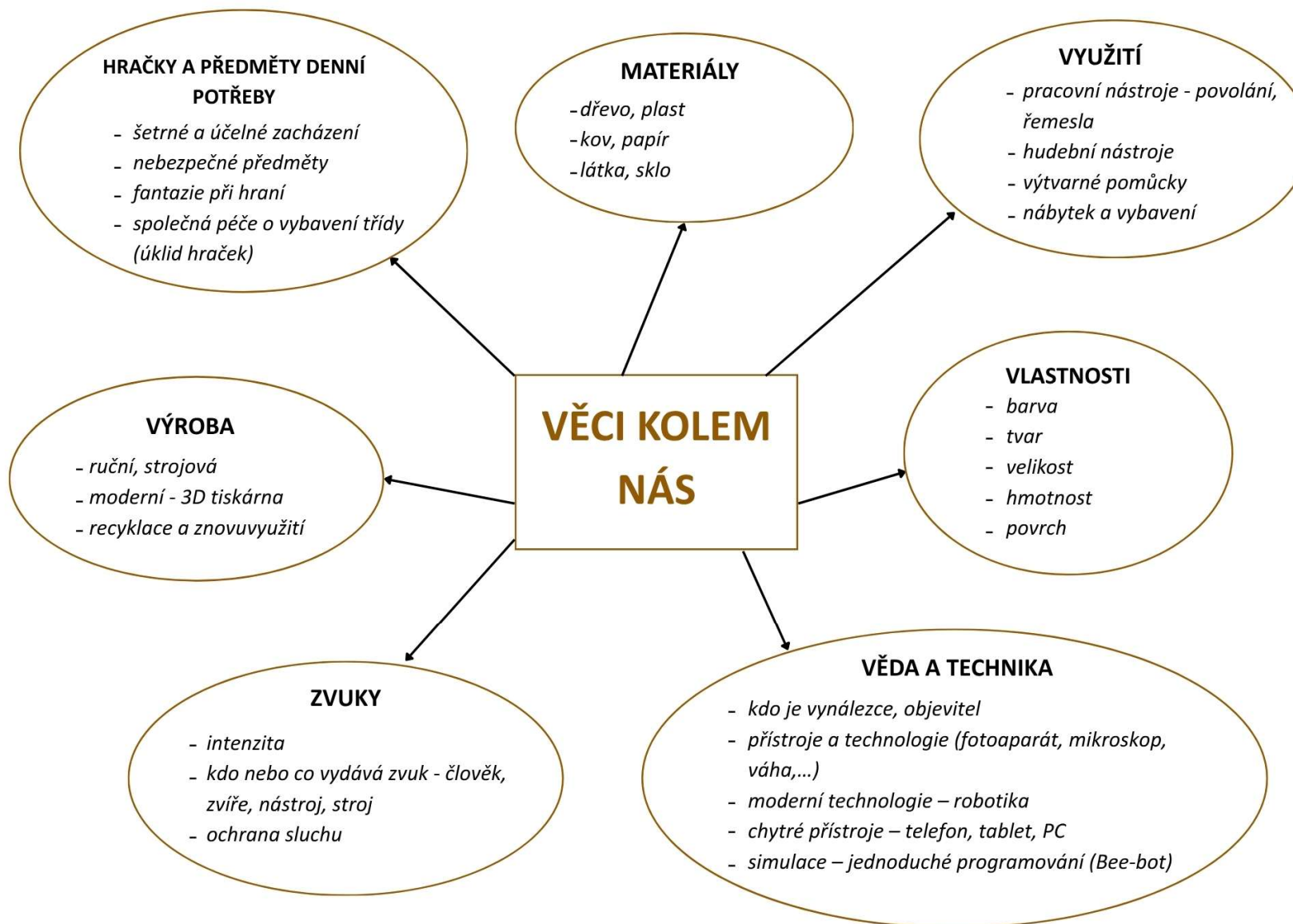
OBECNÉ OKRUHY VZDĚLÁVACÍCH OBLASTÍ:

Dítě a jeho tělo: jemná i hrubá motorika, manipulace s předměty, smyslové poznávání materiálů a tvarů, bezpečné chování.

Dítě a jeho psychika: rozvoj poznávacích schopností, paměti, záměrného pozorování, učení hrou.

Dítě, ten druhý a společnost: spolupráce, komunikační dovednosti, kooperace při hrách a experimentech, poznávání světa lidské činnosti, řemesel, povolání.

Dítě a svět: zkoumání materiálů, ekologie, digitální technologie.

Očekávané výsledky učení vzdělávacích oblastí

- Rozlišuje pomocí všech smyslů (TSB 003)
- Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou (PHJ 006)
- Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu (PHJ 007)
- Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami (PZI 002)
- Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie (MOP 001)
- Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi (MOP 002)
- Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají (MOP 003)
- Pracuje s jednou i více podmínkami v zadání (MOP 006)
- Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech (MOP 007)
- Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů (MOP 008)
- Využívá analogii a jednoduchou strategii ve hře (MOP 009)
- Ověří správnost řešení (MOP 010)
- Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií (PFT 001)
- Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie (PFT 002)
- Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno (JAR 002)
- Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově (JAR 005)
- Rozpozná rým, rytmičuje (JAR 006)
- Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí (JAR 008)
- Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu (PDO 001)
- Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci (PDO 005)
- Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností (PMP 001)
- Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary (PMP 005)
- Sestavuje prostorové objekty podle předlohy (PMP 007)
- Určí míru objektů a porovná je pomocí poměrování (PMP 008)
- Zachází šetrně s hračkami, věcmi a vnímá jejich hodnotu (ZEH 002)
- Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností (ZKV 001)

- Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami (ZKV 003)
- Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech (ZKV 005)
- **Udržuje pořádek v blízkém prostředí (ZPO 002)**
- **Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí (ZPO 003)**

Očekávané výsledky učení – klíčové kompetence

KKU 001 – Při učení využívá strategie pokusu a omylu.

KKK 003 – Klade otázky a hledá na ně odpovědi.

KKK 004 – Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává.

KOB 003 – Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.

KOS 005 – Vyjadřuje svůj názor.

KPP 001 – Přichází s vlastními nápady.

KPP 005 – Dokončí, co započalo.

KPP 006 – Organizuje a realizuje svoje činnosti.

KRP 001 – Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů.

KRP 003 – Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.

KRP 006 – Tvořivě pracuje s informacemi.

KRP 007 – Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů.

KKT 003 – Zapojuje se do tvůrčích činností.

KDI 001 – Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.

KDI 002 – Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií.

INTEGROVANÝ BLOK (IB) VRÁTKA DO SVĚTA

Charakteristika IB:

Integrovaný blok „VRÁTKA DO SVĚTA“ symbolizuje objevování světa kolem, blízkého i vzdáleného. Umožňuje dětem nahlížet za „pomyslná vrátka“, jejich známého prostředí a rozvíjet poznání o různých místech, lidech, kulturách, přírodě i technice.

Děti mají možnost „cestovat“ a objevovat svět pomocí všech smyslů - skrze pohyb, hudbu, výtvarné vyjádření, vyprávění, dramatizaci a hru.

Blok podporuje u dětí přirozenou cestou seznamovat se se základními poznatky o světě, rozvíjí komunikační schopnosti a slovní zásobu, posiluje pozitivní vztahy k sobě, ostatním a odlišnostem. Rozvíjí orientaci v prostoru a čase a seznamuje děti s různými kraji, zeměmi, přírodou a zvyky.

Obecné okruhy vzdělávacích oblastí:

Dítě a jeho tělo: rozvoj pohybových dovedností, všech smyslů, rozvoj psychické a fyzické zdatnosti.

Dítě a jeho psychika: rozvoj komunikativních dovedností, posilování přirozených poznávacích citů, radost z objevování, vytváření základů pro práci s informacemi.

Dítě, ten druhý a společnost: posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem, seznámení se se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních vědomostí o prostředí, v němž dítě žije, vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností.

Dítě a svět: poznávání jiných kultur, seznámení s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu.

Očekávané výsledky učení vzdělávacích oblastí:

- Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, náradím, náčiním a dalšími pomůckami (PZI 002)
- Překonává fyzické překážky (FZD 002)
- Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky (OZD 003)
- Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám (SAE 003)
- Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi (MOP 002)
- Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů (MOP 008)
- Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie (PFT 002)
- Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno (JAR 002)
- Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat (JAR 004)
- Vypráví jednoduchý děj (JAR 007)
- Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci (PDO 005)
- Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění (PMP 003)
- Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy (PMP 006)
- Sestavuje prostorové objekty podle předlohy (PMP 007)
- Poradí si v nové situaci (ASO 001)
- Začlení se do skupiny (ASO 002)
- Navazuje a udržuje dětská přátelství (ASO 005)
- Pojmenuje místo a zemi, ve které žije (SLK 001)
- Spolupodílí se na udržování regionálních tradic (SLK 002)
- Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou (SLK 003)
- Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými (SLK 004)
- Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu (SLK 005)
- Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností (ZKV 001)
- Tvoří s rozmanitých materiálů a přírodnin (ZKV 004)
- Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci (PSP 001)
- Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi (PSP 004)

- Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim (ZPO 001)
- Respektuje různé formy života (ZPO 006)
- Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání (BCH 003)

Očekávané výsledky učení – klíčové kompetence

KKU 003 – Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje.

KKK 001 – Vyjadřuje se různými způsoby.

KKK 003 – Klade otázky a hledá na ně odpovědi.

KOB 001 – Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí.

KOB 004 – Přispívá k fungování společenství v mateřské škole.

KOS 002 – Žádá o pomoc vrstevníky a dospělého.

KOS 008 – Chová se v souladu se základními společenskými pravidly.

KPP 002 – Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností.

KPP 004 – Dokáže měnit cesty k dosažení cíle.

KRP 002 – Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti.

KRP 003 – Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.

KRP 007 – Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů.

KKT 001 – Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí.

KKT 004 – Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních.

KDI 001 – Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.

KDI 002 – Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií.

INTEGROVANÝ BLOK (IB) SVÁTKY A TRADICE

Charakteristika IB:

Integrovaný blok „Svátky a tradice“ je zaměřen na objevování, prožívání a uchovávání kulturních a společenských zvyklostí. Děti se seznamují s významem a podobou tradičních svátků (např. advent, Vánoce, Velikonoce, masopust, vítání jara, dožínky a další), s místními zvyky v naší obci a učí se chápat jejich hodnotu pro život rodiny i komunity.

Prostřednictvím rozmanitých činností se rozvíjí jejich povědomí o kulturním dědictví, estetickém citění a společenských návycích. V rámci příprav a oslav se děti zapojují do výtvarných, hudebních a pohybových aktivit, vyrábějí tematické dekorace, učí se písně, tance a jednoduché hry odpovídající jednotlivým svátkům. To vše probíhá v úzké spolupráci s rodiči a místní komunitou. Denní režim je obohacen o činnosti, které posilují spolupráci, ohleduplnost, vzájemnou pomoc a radost ze společného tvoření. Nedílnou součástí jsou návštěvy kulturních akcí, výstav, divadelních a hudebních představení, které dětem přibližují různorodé formy umění. Děti si postupně osvojují pravidla chování při společenských událostech, učí se respektovat tradice druhých a uvědomují si, že svátky jsou příležitostí k setkávání, sdílení a společnému prožívání radosti.

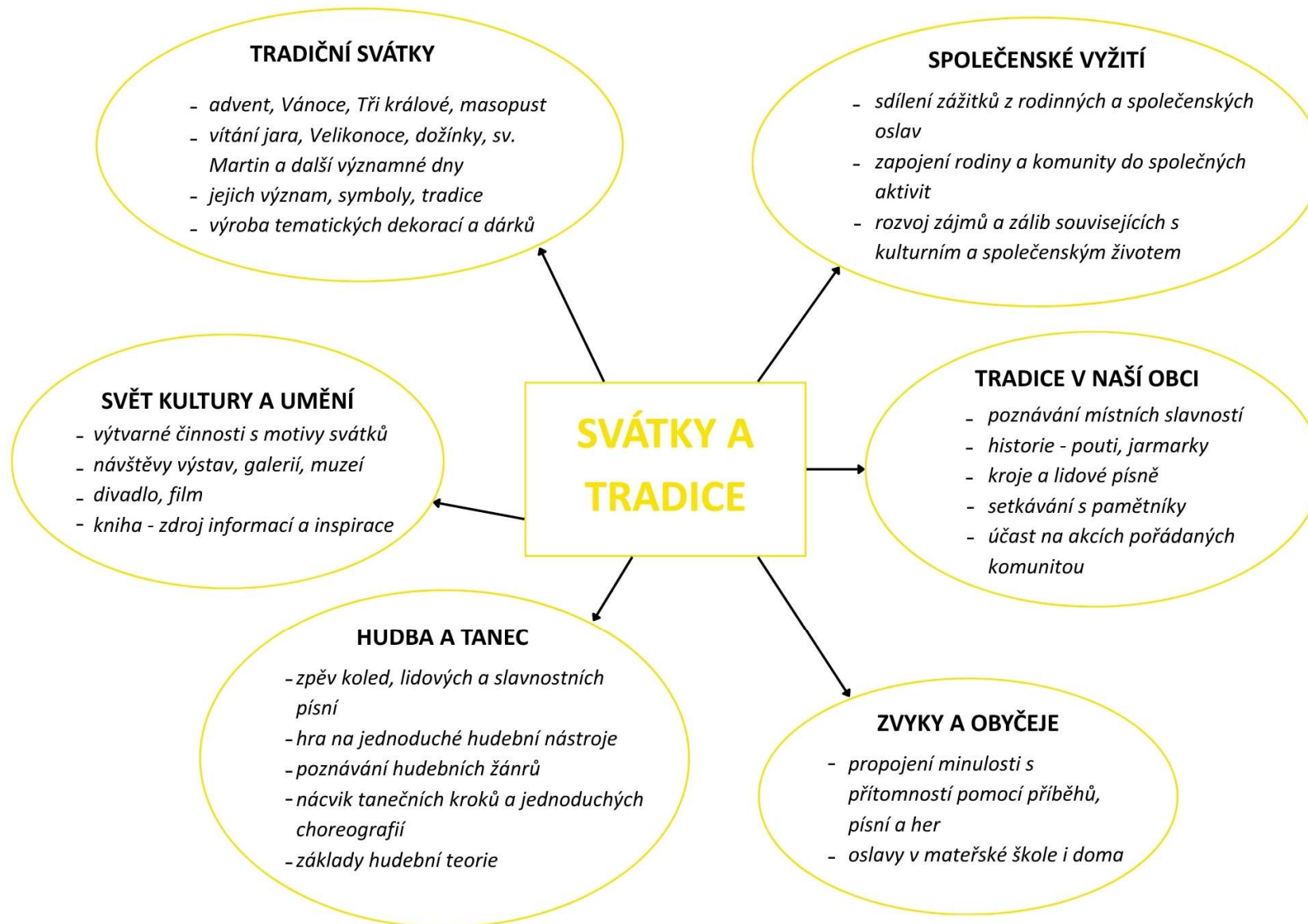
Obecné okruhy vzdělávacích oblastí

Dítě a jeho tělo: pohybové aktivity inspirované tradičními hrami a tanci, koordinace pohybů při hudebních vystoupeních, rozvoj jemné i hrubé motoriky při tvorbě svátečních dekorací a kostýmů, nácvik sebeobsluhy při slavnostních událostech, péče o vzhled a úpravu při společenských setkáních.

Dítě a jeho psychika: prožívání radosti a očekávání spojeného se svátky, uvědomování si jejich významu, rozvoj fantazie při dramatizaci příběhů a lidových zvyků, vyjadřování pocitů hudbou, pohybem, výtvarnými činnostmi a slovním projevem, posilování paměti prostřednictvím písní, básní a říkadel s tematikou tradic.

Dítě, ten druhý a společnost: osvojování společenských návyků a pravidel chování během slavností, spolupráce na přípravě oslav, sdílení úkolů a odpovědnosti, respektování různých kulturních tradic, pochopení významu svátků pro rodinu, školu i obec.

Dítě a svět: poznávání kulturních památek a místních tradic, orientace v prostředí při slavnostních akcích, chápání rozdílů v tradicích různých regionů a kultur, účast na kulturním životě obce, seznamování se s lidovým uměním a folklórem.

Očekávané výsledky učení vzdělávacích oblastí

- Koordinuje pohyby těla při skupinových tanečních a hudebních vystoupeních **(PHJ 002)**
- Využívá jemnou motoriku při výrobě dekorací, dárků a kostýmů **(PHJ 004)**
- Samostatně se připraví na účast ve slavnostní akci (oblékání, úprava, sebeobsluha) **(PZI 001)**
- Spolupracuje s ostatními při přípravě svátků a slavností **(PZI 003)**
- Dodržuje základní společenské návyky a pravidla chování při oslavách **(OZD 001)**
- Chápe význam tradic pro rodinu, školu a komunitu **(SAE 001)**
- Respektuje odlišnosti v tradicích různých rodin a kultur **(SAE 002)**
- Vyjadřuje prožitky a nálady spojené se svátkem prostřednictvím hudby, pohybu, výtvarné a dramatické činnosti **(SAE 003)**
- Učí se zpaměti písně, básně a říkadla s tematikou svátků **(JAR 001)**
- Vypráví o svých zážitcích z oslav a sdílí je s ostatními **(JAR 003)**
- Rozlišuje symboly a znaky spojené se svátkem **(PDO 005)**
- Přijímá různé role při hrách, vystoupeních a dramatizacích **(ASO 003)**
- Navazuje a udržuje přátelské vztahy při společných akcích **(ASO 005)**
- Chová se zdvořile a ohleduplně v kontaktu s dospělými i dětmi při slavnostních setkáních **(ZEH 001)**
- Podílí se na tvorbě a dodržování pravidel společných oslav **(ZEH 003)**
- Orientuje se v prostředí kulturních a společenských událostí **(PSP 001)**
- Dokáže se zodpovědně chovat v prostředí s větším počtem lidí a předcházet nebezpečím **(BCH 001)**

Očekávané výsledky učení – klíčové kompetence

KKU 001 – Při objevování tradic a svátků využívá strategie pokusu a omylu.

KKK 001 – Vyjadřuje se různými způsoby (slovně, výtvarně, hudebně) k tématu svátků a tradic.

KKK 005 – Naslouchá druhým a dodržuje domluvená pravidla komunikace při společných oslavách.

KOB 004 – Přispívá k fungování společenství v MŠ při přípravě slavnostních akcí.

KOB 005 – Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých při společenských událostech.

KOS 006 – Projevuje ohleduplnost a respekt při slavnostních příležitostech.

KOS 007 – Rozlišuje vhodné a nevhodné chování během oslav a veřejných akcí.

KPP 001 – Spolupracuje na přípravě a realizaci oslav a kulturních akcí.

KPP 008 – Spolupodílí se na společných rozhodnutích při organizaci slavností.

KPP 009 – Oceňuje práci a úsilí druhých při přípravě slavnostních událostí.

KRP 002 – Řeší jednoduché problémové situace vzniklé při přípravě a průběhu svátků.

KKT 001 – Oceňuje kulturní a umělecké hodnoty spojené s tradicemi.

KDI 001 – Využívá digitální technologie k prezentaci svátečních a kulturních aktivit.

INTEGROVANÝ BLOK (IB) ZKOUMÁME ŽIVOU A NEŽIVOU PŘÍRODU

Charakteristika IB:

Integrovaný blok „Zkoumáme živou a neživou přírodu“ se zaměřuje na poznávání a prožívání světa kolem nás. Zábavnou formou děti získávají poznatky o rostlinách, živočiších, přírodních jevech a jejich změnách v závislosti na ročním období.

Chceme docílit toho, aby dítě vnímalo prostředí, které nás obklopuje prostřednictvím všech smyslů. Postupně se budeme seznamovat s rozdíly mezi živou a neživou přírodou, poznávat, co je pro život člověka, rostlin a živočichů důležité. Hlavním cílem je formování kladného vztahu k přírodě a všemu živému, vyhodnotit a odmítat nežádoucí chování. K poznání vzájemných vazeb v koloběhu života přispějí i celoškolské programy a projekty.

Mezi aktivity spojené s poznáváním živé a neživé přírody se řadí její pozorování, tvoření z přírodnin, práce s encyklopediemi, využívání mikroskopu a dalších dostupných pomůcek. Dále budeme zařazovat herní a pohybové aktivity – dramatizace příběhů z přírody, hry „na zvířata“ a poznávat život v jiných částech světa, včetně získání elementárních poznatků o vesmíru.

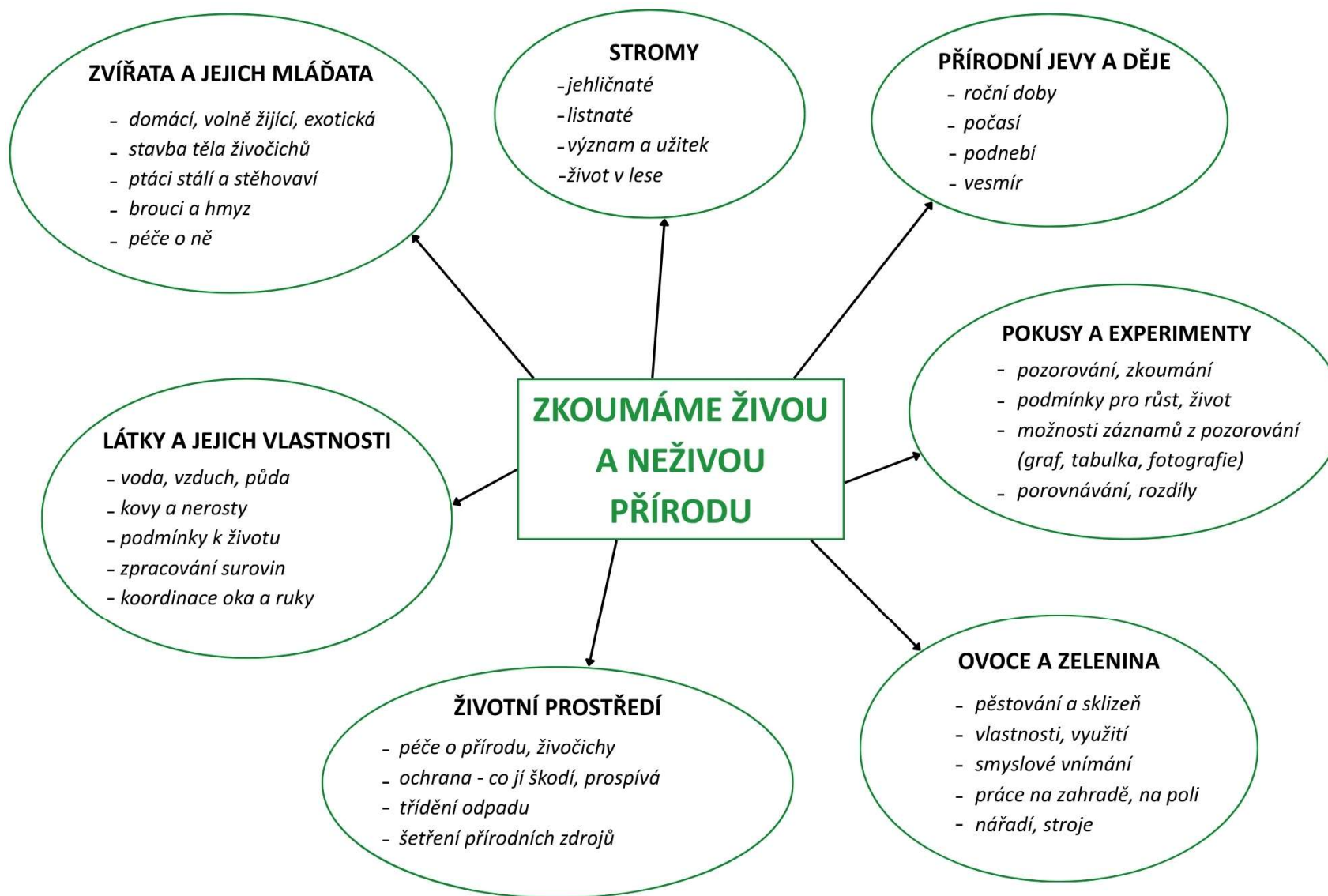
Obecné okruhy vzdělávacích oblastí

Dítě a jeho tělo: smyslové vnímání

Dítě a jeho psychika: typické znaky živočichů, rostlin a dalších přírodnin, rozvoj slovní zásoby- živá i neživá příroda, děje a procesy

Dítě, ten druhý a společnost: tvůrčí fantazie

Dítě a svět: zkoumání a bádání vlastností živočichů, rostlin, přírodnin, užitek a zpracování produktů z přírody, změny v přírodě, ochrana přírody, člověk – součást přírody, praktické činnosti – péče o rostliny a živočichy

Očekávané výsledky učení vzdělávacích oblastí

- Rozlišuje pomocí všech smyslů (TSB 03)
- Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají (MOP 003)
- Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno (JAR 002)
- Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin (ZKV 004)
- Pojmenuje a rozlišuje některé objekty z živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy (PSP 002)
- Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody (PSP 003)
- Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi (PSP 005)
- Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim (ZPO 001)
- Udržuje pořádek v blízkém prostředí (ZPO 002)
- Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí (ZPO 003)
- Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit (ZPO 004)
- Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy (ZPO 005)
- Respektuje různé formy života (ZPO 006)
- Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami (BCH 004)

Očekávané výsledky učení – klíčové kompetence

KKU 001- Při učení využívá strategie pokusu a omylu.

KKU 003 - Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje

KOB 001- Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí

KOB 002- Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji

KRP 003 - Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje

KDI 001 - Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe

Implementace IB na úrovni třídy

Každý integrovaný blok obsahuje výčet okruhů pro vzdělávací oblasti, očekávané výsledky učení vzdělávacích oblastí a očekávané výsledky učení pro jednotlivé klíčové kompetence. Z tohoto pedagogové vychází při plánování vzdělávacích celků a volí si podle své potřeby z uvedené nabídky. Plány mají písemnou formu, obsahují návrh konkrétních aktivit a činností pro naplňování OVU. Na přípravě spolupracují obě učitelky na třídě a je třeba zachovat propojení systému plánování, realizace cílů a evaluačního procesu. Každý plán aktivit na určité období je otevřeným materiálem s možností průběžného doplňování, respektováním dynamiky a stupně rozvoje i zájmů dětí.

Konkrétní činnosti vycházejí z aktuálních podmínek složení skupiny dětí ve třídě, analýzy jejich projevů, individuálních schopností a možností, jsou diferencovány podle věku dětí ve skupině (mladší děti jednodušší činnosti, starší složitější a komplexnější úkoly).

Učitelé využívají vlastní metodické zásobníky, navzájem se inspiřují a spolupracují na přípravě společných aktivit.

Návrh struktury plánu:

- obecná charakteristika třídy (věkové složení dětí, zaměření)
- společná pravidla ve třídě a spolupráce
- metody a formy vzdělávání
- vzdělávací celky

Zásady tvorby:

- respektuje cíle a OVU RVP PV a ŠVP
- obsah je srozumitelný, zachovává principy vzdělávacích trendů
- vychází a respektuje výsledky evaluačních nástrojů
- je to dokument otevřený, dává pedagogům prostor pro improvizaci a kreativitu
- vzdělávací celky jsou zpracovány formou základního návrhu s možností doplňování, obměňování – aktuálně se dotváří.

6.2 Další projekty a programy

EVVO

Jsme zapojeni do projektu „Učíme se venku“. Pro každý školní rok je výzvou splnění limitu určitého počtu hodin venku, na čemž se podílí všechny ročníky základní školy včetně našich dětí z mateřské školy. Do programu na třídách jsou zařazovány aktivity různorodého charakteru, které se uskutečňují na školní zahradě, v přírodních lokalitách v blízkosti obce a také např. ve formě účasti na výukových programech podle nabídky zájmových center např. ORNIS, Bios v Přerově. Ze strany organizátorů projektu venkovní výuky je pro pedagogy připravena bohatá nabídka inspirace na tyto aktivity.

Průběžné plnění se zakresluje do záznamového archu, kde mohou děti sledovat postup cesty k cíli. Pro zkoumání a objevování využíváme pomůcky, které máme u nás k dispozici, případně si je zapůjčíme ve škole. Pedagogové společně s dětmi si také některé jednoduché potřeby sami vyrábí. Učení venku po celý rok se setkává s podporou u rodičů. Přínosem pro děti je skutečnost, že venkovní výuka přináší jejich přirozený rozvoj ve všech oblastech dětské osobnosti.

Kladný vztah k přírodě a její ochraně i tradicím je budován také při akcích pořádaných oblastními spolky. V jarních měsících jsou vyhlášeny dny pro úklid v obci a jejím okolí, děti pomáhají při přípravě herních prostor na školní zahradě.

Pohyb nás baví

V naší mateřské škole klademe důraz na rozvoj pohybových dovedností a pozitivního vztahu ke sportu. Prostřednictvím každodenních pohybových aktivit, sportovních her a cvičení podporujeme zdravý životní styl dětí, rozvoj jejich obratnosti, síly, koordinace a vytrvalosti. Snažíme se vést děti k radosti z pohybu, fair play a spolupráci v kolektivu. Do programu pravidelně zařazujeme pobyt venku, cvičení v tělocvičně, sportovní dopoledne a tematické dny zaměřené na různé druhy sportů.

Hrátky s hlinou

Hravé aktivity s hlinou jsou vhodné i pro nejmladší děti, dobře je zabaví a motivují pro další výtvarné činnosti. Děti se seznamují s vlastnostmi hlíny a získávají základní poznatky keramických postupů. Cílem je, aby dítě pochopilo, že je třeba projít si všemi fázemi vývoje a pomalu postupovat ke zvyšování zručnosti a zdokonalení hotového výrobku.

7. Autoevaluace

Cílem je ověřovat správnost, efektivnost a kvalitu veškerých činností mateřské školy a úroveň dalších činitelů podmiňujících dosažení optimálních výsledků. Do evaluačního procesu jsou zapojeni všichni zaměstnanci, rodiče i děti. Evaluace je důležitou součástí plánování dalšího rozvoje naší organizace.

7.1 Oblasti autoevaluace

Podmínky vzdělávání

Cíl

- zkvalitnit výchovně vzdělávací proces
- zajistit flexibilitu denního režimu
- zajistit profesionální tým pedagogů

Zdroje

- materiálně technické vybavení
- učební pomůcky
- personální podmínky
- organizace dne ve vztahu k individuálním potřebám dětí

Průběh a výsledky vzdělávání

Cíl

- realizovat výchovně vzdělávací proces s ohledem na možnosti a potřeby dětí
- dosahovat optimálních výchovně vzdělávacích výsledků v přípravě na školní vzdělávání

Zdroje

- průběh vzdělávání – rozvoj klíčových kompetencí
- uspokojování potřeb dětí
- individuální přístup
- metody a formy práce s dětmi

Klima a informační systém školy

Cíl

- kvalitní spolupráce a partnerství s rodiči i dalšími subjekty
- kvalitní zajištění společných akcí
- funkční informační systém

Zdroje

- využívání rodičovské iniciativy
- vztahy zaměstnanců MŠ » děti » rodiče

- klima školy
- akce, tradice

- přenos informací
- spolupráce s odborníky a organizacemi

Řízení školy

Cíl

- kvalitní a systémové řízení školy
- zajištění systematického sledování kvality práce a objektivního hodnocení pracovních výsledků
- posilování pocitu sounáležitosti se školou

Zdroje

- cíle a strategie
- způsoby rozhodování
- motivace zaměstnanců a vedení zaměstnanců
- výsledky z kontrol
- kvalita dokumentace školy
- hospodárné využívání finančních prostředků

7.2 Cíle autoevaluace

Cíle autoevaluace jsou zaměřeny na všechny oblasti života v mateřské škole tak, aby poskytly obraz o kvalitě a podmínkách poskytovaného vzdělávání.

1. Zajištění kvality vzdělávacího procesu

- vyhodnocování efektivity vzdělávacích metod a forem práce
- soulad vzdělávacích cílů RVP a ŠVP a jejich naplňování

2. Podpora individuálního rozvoje dětí

- dostatečná podpora každému dítěti
- rozvoj schopností a zájmů u každého dítěte
- respektování potřeb dětí se speciálně vzdělávacími potřebami

3. Plánování dalšího rozvoje a zlepšení podmínek

- stanovení priorit a opatření pro zlepšování kvality vzdělávání
- identifikace silných a slabých stránek školy
- hodnocení materiálních, prostorových i personálních podmínek
- identifikace investic do vybavení a pomůcek

7.3 Kritéria

Představují konkrétní ukazatele, podle kterých mateřská škola hodnotí kvalitu své práce. Jsou stanovena pro jednotlivé oblasti tak, aby byla jasná a měřitelná.

1. Řízení školy

- škola má jasně definovanou vizi, poslání a cíle
- strategické cíle jsou pravidelně vyhodnocovány
- vedení školy efektivně řídí pedagogický tým a podporuje jeho rozvoj
- komunikace mezi vedením a zaměstnanci je otevřená
- je podporována týmová spolupráce a sdílení zkušeností

2. Vzdělávací proces

- obsah vzdělávání odpovídá věkovým a individuálním potřebám dětí
- vzdělávání zahrnuje všechny klíčové oblasti rozvoje dítěte dle RVP PV
- pedagogické metody podporují aktivní účast dětí na vzdělávání a respektují jejich individualitu
- při práci s dětmi jsou využívány metody podporující zvědavost, kreativitu a samostatnost

3. Podmínky pro vzdělávání

- škola má dostatečné vybavení pomůckami, hračkami
- vybavení odpovídá věkovým zvláštnostem
- prostředí je bezpečné, hygienicky nezávadné

- uspořádání prostor ve třídách je podnětné a umožňuje různorodé aktivity
- venkovní prostor je bezpečný a umožňuje různorodé herní a pohybové aktivity
- organizace dne je flexibilní
- denní režim poskytuje prostor pro volnou hru, vzdělávací aktivity a činnosti, pohyb a odpočinek
- organizace respektuje potřeby všech dětí

4. Personální podmínky

- pedagogický tým je kvalifikovaný
- pedagogové se pravidelně vzdělávají

5. Spolupráce

S rodiči:

- rodiče jsou pravidelně informováni o vzdělávacím procesu a aktivitách školy
- škola získává od rodičů zpětnou vazbu a zapojuje je do života školy (akce, konzultace, programy)
- úroveň spokojenosti rodičů se službami a komunikací

S partnery:

- škola spolupracuje s odbornými poradenskými zařízeními a dalšími partnery
- kooperace s komunitou a zřizovatelem je efektivní a přínosná

6. Klima školy

- atmosféra je přátelská a podporující
- vztahy mezi pedagogy, dětmi a rodiči jsou založené na vzájemné důvěře a respektu
- škola zajišťuje rovné příležitosti pro všechny
- škola zohledňuje připomínky a podněty na zlepšení své práce

7. Sebereflexe pedagogů

- pedagogové se průběžně vzdělávají a aplikují nové poznatky do praxe
- využívají moderní didaktické metody a postupy
- pedagogové respektují jedinečnost každého dítěte
- hledají nové postupy, hledají způsoby zlepšení práce
- pravidelně hodnotí své výsledky a diskutují s vedením školy

7.4 Metody a nástroje pro autoevaluaci

Pro zajištění objektivity a komplexnosti hodnocení jsou využívány:

Dotazníky – zjišťují názory na kvalitu vzdělávání, spolupráci a klima školy (rodiče, pedagogové, partneři).

Pozorování – sledování vzdělávacích aktivit, práce pedagogů.

Analýza dokumentace – hodnocení záznamů v třídních knihách, individuálních plánů, plánů vzdělávacích činností.

Rozhovory, diskuse – plánované, řízené, spontánní – s dětmi, rodiči, pedagogy a vedením školy.

SWOT analýza – hodnocení silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb.

Výsledky autoevaluace jsou zpracovány do souhrnných zpráv, které jsou projednávány podle svého charakteru s vedením školy, zřizovatelem, s pedagogy nebo rodiči. Slouží jako podklad pro úpravy ŠVP, zlepšení podmínek ve vzdělávání, stanovení dalších cílů.

7.5 Termíny a odpovědnost

PŘEDMĚT HODNOCENÍ	TERMÍN	KDO PROVÁDÍ	KDO VYHODNOCUJE
ŠVP	1x ročně	učitelky, ředitelka	ředitelka
Autoevaluační zpráva	1x ročně	učitelky – podklady, ředitelka	ředitelka
Vzdělávací celky plánu	po dokončení celku	učitelky	
Úroveň věcných podmínek	2x ročně	učitelky, ředitelka	ředitelka
Vývoj dětí – záznamy o dětech	2x ročně	učitelky	
PLPP, IVP	dle potřeby	učitelky	učitelka ZŠ
Kontrolní a hospitační činnost	dle plánu hospitací	ředitelka	
Organizace a provoz z pohledu rodičů	1x ročně (dotazník)	rodiče	učitelky, ředitelka
Sebehodnocení učitelky (DVPP, vzdělávací působení), další provozní zaměstnanci	1x ročně	učitelky, provozní zaměstnanci	ředitelka
Úroveň stravování a výživy	průběžně	všichni zaměstnanci	ředitelka

Závěrečná ustanovení:

Školní vzdělávací program (ŠVP) „Jede vláček, jede krajinou“ je závazným dokumentem mateřské školy. Vychází z platného Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Školní vzdělávací program je zveřejněn webových stránkách školy a je k nahlédnutí v kanceláři mateřské školy.

ŠVP je možné upravit na základě předchozího vyhodnocení, autoevaluace školy, v souvislosti s úpravou RVP PV nebo změnou právních předpisů, ovlivňujících jeho obsah a je v pravomoci ředitelky. Úpravy menšího rozsahu budou realizovány formou dodatku ke stávajícímu dokumentu.